

Oud-Limburgse Schuttersfederatie
Scheurestraat 6
3640 KINROOI

Ter attentie van mevrouw Sonja Creemers

Geachte mevrouw,

ADVIES TOEPASSING REGELEMENTERING SCHIETSTANDEN SCHUTTERIJEN

Geachte mevrouw Creemers,

Ik verwijs naar uw brief van 5 april laatstleden. Gelieve hierbij mijn analyse aan te treffen.

1. Algemeen kader

De activiteiten van de traditionele schutterijen zijn mij bekend. De wapenwet van 8 juni 2006 heeft deze activiteit in zijn voortbestaan bedreigd door alle buksen als vergunningsplichtig te beschouwen. Aanvankelijk werd dit opgelost door deze activiteiten als “sportschieten” te beschouwen waardoor de buksen via een sportschutterslicentie verworven kunnen worden. Het controleregime voorzien in het sportschuttersdecreet is echter te omslachtig voor deze activiteiten die in wezen niet te vergelijken zijn met de activiteiten van de sportschuttersverenigingen. Om die reden werd ervoor gekozen om het Koninklijk Besluit van 20 september 1991 betreffende de vuurwapens met historische, folkloristische of decoratieve waarde en de vuurwapens die voor het schieten onbruikbaar zijn gemaakt aangepast zodat deze wapens onder heel strikte voorwaarden worden ingedeeld als vrij verkrijgbare vuurwapens.

Artikel 1, §6 van het genoemde Koninklijk Besluit van 20 september 1991 bepaalt inderdaad dat de wapens vrij verkrijgbaar zijn als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De wapens zijn eigendom van een vereniging die activiteiten van historische, folkloristische, traditionele of educatieve aard heeft en dit ook als statutair doel heeft;
- het schieten gebeurt in een erkende schietstand, onder het toezicht van een wapen- of schietmeester en onder de verantwoordelijkheid van de vereniging;
- de wapens worden voorhanden gehouden en bewaard door de vereniging;
- de wapens worden enkel ter beschikking gesteld met het oog op en tijdens de statutair omschreven activiteit, aan leden van de vereniging en occasionele genodigden;
- de vereniging kondigt vooraf plaats en datum van haar activiteiten aan aan de lokale politie en aan de gouverneur.

Enkel in deze omstandigheden zijn de wapens ingedeeld als vrij verkrijgbaar. Indien niet aan deze voorwaarden is voldaan, worden ze vergunningsplichtig (zie art. 3, §3 wapenwet). Zo bijvoorbeeld zullen de buksen niet vrij verkrijgbaar zijn als ze geen eigendom zijn van de vereniging, of als ze buiten de vereniging worden bewaard, of als de plaats of datum van de activiteit niet aan de gouverneur én aan de lokale politie is meegedeeld of als ze worden ter beschikking gesteld buiten de statutaire activiteit aan andere personen dan de leden van de vereniging of “occasionele” genodigden. Het begrip “occasioneel” wordt hier niet verder gedefinieerd.

Het is inderdaad correct dat voor de overdracht van deze buksen, zelfs als ze vrij verkrijgbaar zijn, een formulier van overdracht “model 9” dient te worden opgesteld. Uit de omstandigheid dat deze formaliteit wordt opgelegd, kan evenwel niet worden afgeleid dat deze wapens vergunningsplichtig worden.

Er dient nog opgemerkt dat buksen die niet vrij verkrijgbaar zijn omdat niet aan alle voorwaarden van artikel 1, §6 van het KB van 20 september 1991 is voldaan als vergunningsplichtige wapens worden beschouwd. Vermits de buksen niet ontworpen zijn voor het sportschieten, zullen ze ook niet via een sportschutterslicentie voorhanden kunnen worden gehouden. Daardoor zullen buksen die niet als vergunningsplichtig beschouwd worden in de regel steeds onder het gewone regime van de wapenvergunningen (“model 4”) vallen.

In mijn advies ga ik ervan uit dat enkel met buksen geschoten wordt die vrij verkrijgbaar zijn en dus voldoen aan alle voorwaarden van artikel 1, §6 van het aangehaalde Koninklijk Besluit van 20 september 1991. Deze buksen zijn dan ingedeeld als vrij verkrijgbare vuurwapens.

De activiteiten van de schutterijen dienen te worden georganiseerd op een erkende schietstand. De regels van het Koninklijk Besluit van 13 juli 2000 tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden van schietstanden zijn van toepassing op alle schietstanden waar vuurwapens worden gebruikt, dit ongeacht of met vrij verkrijgbare dan wel met vergunningsplichtige vuurwapens geschoten wordt (art. 1, §1 KB 13 juli 2000).

2. Minimumleeftijd

De wapenwet legt geen minimumleeftijd op voor het hanteren van vuurwapens.

Wel is het zo dat, om houder te zijn van een vergunning tot het voorhanden van vergunningsplichtige wapens, er een minimumleeftijd is van 18 jaar (art. 11, §3, 1° wapenwet). Deze bepaling is hier niet van toepassing vermits we uitgaan van de hypothese dat de buksen vrij verkrijgbare wapens zijn.

Verder verbiedt artikel 19, 2° wapenwet dat vuurwapens worden verkocht aan particulieren jonger dan 18 jaar. Vrij verkrijgbare buksen zijn vuurwapens (zie art. 2, 11°/1 wapenwet voor de definitie). Dit betekent dus dat een minderjarige nooit een buks kan kopen, zelfs niet als ze vrij verkrijgbaar is.

Het Koninklijk Besluit van 13 juli 2000 legde oorspronkelijk een minimumleeftijd op van 16 jaar (artikel 3, 2° KB 13 juli 2000). Deze bepaling werd echter vernietigd door de Raad van State (arrest nr. 129.536 van 19 maart 2004 inzake Cercle de Tir Mouscronnois). Bijgevolg is er geen minimumleeftijd van toepassing voor het gebruik van wapens op een schietstand.

Voor de activiteiten van sportschieten legt het Vlaamse sportschuttersdecreet een minimumleeftijd van 16 jaar op. Vermits het traditionele bukschieten niet meer als sportschieten wordt beschouwd, is deze bepaling niet van toepassing.

Ik kom tot het besluit dat er in de wapenwet of de uitvoeringsbesluiten ervan geen minimum leeftijd wordt opgelegd.

Dit betekent dat het aan de schutterijen toekomt om zelf te beslissen in welke mate ze minderjarigen laten schieten. Ze dienen hierbij rekening te houden met hun eigen aansprakelijkheid die bijvoorbeeld zou kunnen ontstaan indien er schade zou ontstaan doordat ze een minderjarige die manifest niet over de nodige vaardigheden beschikt een buks laten hanteren.

In dit verband kan enkel worden toegejuicht dat de federatie hier zelf adviezen formuleert om de schutterijen op hun verantwoordelijkheidszin te wijzen.

3. Uittreksel strafregister

Artikel 3, 3° van het hoger geciteerd Koninklijk Besluit van 13 juli 2000 legt aan de uitbaters van een erkende schietstand de verplichting op om voor elke gebruiker een uittreksel uit het strafregister bij te houden.

Deze verplichting is echter niet van toepassing voor particuliere gebruikers van de schietstand die enkel met vrij verkrijgbare vuurwapens schieten. Ze is eveneens niet van toepassing voor occasionele schutters die met een dagkaart komen schieten met vergunningsplichtige wapens. De tekst van het uitvoeringsbesluit is hier duidelijk:

Art. 3.
[...]

3° de bewakingsagenten en de particuliere schutters die gebruik maken van de schietstand moeten de uitbater jaarlijks een getuigschrift van goed gedrag en zeden overhandigen, die het recentste exemplaar bewaart, waakt over zijn betrouwbaarheid en het voor inzage ter beschikking houdt van de personen bedoeld in [artikel 29 van de Wapenwet van 8 juni 2006] en in artikel 16 van de bewakingswet; in dit getuigschrift mogen geen veroordelingen zijn vermeld zoals bedoeld in artikel 4, § 2, 1°. Deze bepaling is niet van toepassing op de particuliere schutters die houder zijn van een in artikel 12 van de wapenwet bedoeld document, noch op de occasionele schutters bedoeld in artikel 12, 5°, van de wapenwet, noch op de particuliere schutters die enkel met vrij verkrijgbare wapens schieten.

Er moeten dus geen uittreksels strafregister worden bijgehouden van particulieren die enkel met de vrij verkrijgbare buksen schieten, wat veronderstelt dat aan de voorwaarden is voldaan van artikel 1, §6 van het Koninklijk Besluit van 20 september 1991 zoals hierboven aangehaald.

De schietstand dient dus enkel uittreksels van het strafregister bij te houden van de particulieren die komen schieten met buksen die vergunningsplichtig zijn, bijvoorbeeld omdat ze geen eigendom zijn van de vereniging of omdat geschoten wordt buiten de activiteiten van de vereniging of geschoten wordt op plaatsen en data die niet vooraf aan de gouverneur en aan de lokale politie zijn meegedeeld. Allicht gaat dit in de praktijk over een beperkt aantal gevallen en is dit eerder de uitzondering dan de regel.

Indien er een uittreksel strafregister moet worden bijgehouden, mag dit uittreksel het voorwerp uitmaken van een gegevensverwerking. De verwerkingsgrond is immers een reglementaire verplichting om het uittreksel bij te houden. Wat in principe niet kan is dat de schietstand een eigen databank gaat bijhouden waarin de inhoud van de uittreksels strafregister wordt verwerkt. Verder dient elke vereniging in orde te zijn met de gegevensbeschermingswet (en de "GDPR") die van toepassing is op alle activiteiten. Indien uittreksels strafregister worden verwerkt, dient dit te worden opgenomen in de privacyverklaring die, op basis van de GDPR, aan de leden dient te worden meegedeeld. Indien de verwerking beperkt is tot het bijhouden van de uittreksels, kan allicht worden verdedigd dat er geen "systematische verwerking" van gevoelige informatie is waardoor geen data protection officer (DPO) dient te worden aangesteld. Uiteraard dient de vereniging, zoals elke andere persoon, wel de nodige evaluaties te doen en al het mogelijke te doen om de gegevens op een veilige manier te verwerken en lekken tegen te gaan. Om die reden is het aan te raden om de uittreksels strafregister in een voldoende afgesloten kluis of kast te

bewaren en intern duidelijke richtlijnen op te stellen over wie hier toegang tot kan krijgen. Het spreekt voor zich dat enkel toegang kan worden gegeven aan personen die hier een reden voor hebben, zoals bijvoorbeeld bestuurders die moeten controleren of het uittreksel al dan niet ouder is dan een jaar of bestuurders die de documenten desgevraagd moeten kunnen voorleggen aan de overheid bij een eventuele controle. Indien gewenst kan ik op de aspecten inzake gegevensverwerking meer in detail gaan.

Ik reken erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en blijf uiteraard graag ter beschikking voor elke verdere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Nico Demeyere
advocaat